

[Kai Mølfke.]

Man kan jo ærlig talt stille det spørgsmål, om man netop i den givne situation ikke er overdrevent høflig, når en meget væsentlig del af det merforbrug og den leven over evne, som der tales så meget om i øjeblikket, faktisk også skabes ved, at man udvider kreditsalget på afbetaling, samtidig med at man så at sige ved megen præken begrænser lønnens og arbejdsindtægtens købekraft.

Her kunne jeg lide at henvise til eksemplerne, som vi har f. eks. fra Italien. Det er ikke, fordi jeg mener, vi skal gå den vej, men det viser bl. a., hvor tampen brænder. I Italien har man for at bremse denne form for handel bedre end gennem den høje rente sagt, at den kontante udbetaling ved køb af større forbrugsgoder skal være mindst 30 pct., og at resten skal afvikles i løbet af et år. Jeg siger udtrykkelig, jeg mener ikke, vi skal følge denne vej, men jeg må gøre opmærksom på, at lande som Schweiz uden socialistisk tilslutning i sin økonomiske politik har grebet til endnu mere dybtgående restriktioner så sent som i juli måned i år.

Når vi faktisk efter oversigten fra bankerne i øjeblikket ligger med en afbetalingskredit for bankerne alene, som er oppe på 1 milliard kr., så kan man vel rejse spørgsmålet: hvad er det, som gør denne form for omsætning så tiltrækkende? Og så tager man næppe fejl, når man antager, at det er den relativt meget høje rente, som her leder kreditten ind på dette fejlspor.

Jeg vil ikke opfordre regeringen til at følge de italienske og schweiziske eksempler med at sætte absolut strenge og større afbetalingsudbetalinger i forgrunden, selv om vi jo ser, at sådanne krav stilles på boligområdet. Jeg vil heller ikke have, at man skal sige: gør afbetalingstiden så kort som muligt; men vil der ikke være en vis ræson i at sige: pas nu på, at renterne ikke bliver så tillokkende ved denne art forretninger, at man sætter grønt lys ikke alene for en sikker afsætning på et godt indre marked, som kan være en betingelse for eksporten, men tillige for — og man skulle måske i særlig grad med den handelspolitiske og valutamæssige situation, man har, undersøge, om det ikke er lidt for large en optræden — fordelingen af store kvanta udenlandske varer blandt befolkningen på kredit, mens man bestræber sig for, at lønnens

købekraft skal optræde som den egentlige regulator.

Ja, med disse korte og principielle bemærkninger kan jeg altså give mit partis tilsagn om, at vi skal tage en saglig overvejelse også af dette lovforslag. Der er imidlertid adskillige ting i den givne situation ude omkring og i sammenhængen mellem de økonomiske faktorer, som gør, at vi ikke kan give tilsagn om nogen hastværksbehandling.

Rimstad: I den tid, mit parti har været repræsenteret her, har tinget to gange forlænget den gældende valutalov fra 1957. Ved de to forlængelser har udsigterne for den danske udenrigshandel været stærkt afvigende. I efteråret 1961 troede vi, vi stod umiddelbart over for en indtræden i fællesmarkedet, og i 1963 vidste vi, at vi over for denne sag måtte væbne os med megen tålmod.

Der er således sket meget store ændringer i hensigten med 1957-loven, og det er derfor ikke urimeligt, at den højtærede handelsminister nu har fundet tidspunktet inde til at udarbejde et nyt grundlag for denne lov, der udløber med året i år.

Vi er i vort parti af den anskuelse, at man med dette arbejde stort set har haft en heldig hånd. Lovforslagets første kapitel om nationalbankens forpligtelser er uændret, mens kapital 2 om foranstaltningerne vedrørende udenrigshandelen er ændret derhen, at ministerens hovedopgave nu vil blive at afvikle den sidste beskedne del af importrestriktionerne. Samtidig giver det ham adgang til under visse forhold at bevare, respektive genindføre, midlertidige restriktioner, hvor sådanne kan være påkrævet.

Vi har intet at indvende mod denne ændrede målsætning, fordi de siden 1957 indvundne erfaringer i særlig grad fortæller om vanskelighederne i samhandelen med visse lande og visse grupper af lande og vanskeligheder i handelen med visse varegrupper. Som særlige grupper af lande over for hvilke en aktiv handelspolitik stadig må anses for nødvendig, nævner ministeren landene uden for GATT-området, herunder særlig de lande, der har statsdirigeret handel.

Blandt de særlige varegrupper nævnes landbrugsvarer, hvor udenlandske subsidie-